

Să înceapă Anul Nou 5768 cu binecuvântările sale

Poate că dialogul nostru cu Dumnezeu nu capătă nicidecum o asemenea intensitate ca de Roș Hașana, intensitate implicată în însăși ideea de *Heșbon Hanefes* - bilanț sufleteș, individual și comunitar, așa cum îl realiza președintele F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, de Erev Roș Hașana. Amintind de denumirea dată zilelor dintre Roș Hașana și Iom Kipur, *Iamim Noraim* - Zile Înfricoșătoare, vorbitorul a interpretat expresia în sensul scrutării propriei conștiințe, al autojudecării, fără menajamente, a tot ceea ce am făcut în anul care a trecut. Există situații în care verdictul Divin este ușor de dat: *țadikim*-ii, la un pol; răufăcătorii, la celălalt. Dar există categoria cea mai largă, a oamenilor „obișnuiți”, în care luminile și umbrele se amestecă și verdictul e dificil de pronunțat. Zilele Înfricoșătoare sunt, de fapt, zile purificatoare prin zbcium, prin întoarcere la Dumnezeu. În ceea ce privește retrospectiva comunitară, președintele F.C.E.R. observa: „a fost un an destul de bun iar, dacă am fi și mai exigenți, am spune - acceptabil”. Un an caracterizat prin câteva dominante: ● culturală (rezonanța Festivalului „Euroiudaica” de la Sibiu) ● ecumenică (dialogul interreligios și interreligios prin care ne-am făcut remarcă la Festivalul „ProEtnica” de la Sighișoara) ● religioasă (reinaugurarea Sinagogii Mari din București). Roș Hașana este, de asemenea, un moment în care gândurile noastre se îndreaptă spre viitor. Și, de la amvonul Templului Coral, președintele F.C.E.R. a pus în fruntea proiectelor pentru 5768 reînnoirea acestui monument arhitectonic de mare valoare. Printr-o fericită coincidență, de Erev Roș Hașana a fost ales noul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericirea Sa Daniel, prilej, pentru președintele F.C.E.R., de a-i adresa calde

ROȘ HAȘANA - Ziua Judecării, a autojudecării, a căutării luminii din noi

felicități. „Să fiți înscrși în Cartea Vieții, cu sănătate, cu pace, cu împliniri!”. Urarea tradițională a încheiat substanțiala alocuțiune.

Au fost împreună cu noi, E.S. Oren David, ambasadorul Israelului în România, E.S. Edi Iosiper, noul ambasador al României în Israel, E.S. Jan Soth, ambasadorul Slovaciei în România. Ne-au împărtășit sentimentele președintele Academiei Române, acad. Ionel Haiduc, președintele nou ales al Societății Române de Televiziune, Alexandru Sassu, directorul editorial al Societății de Radiodifuziune, Doru V. Ionescu, reprezentanți ai Parlamentului României, ai Camerei de Comerț și Industrie a României și Municipiului București, ai unor culte, ai unor organizații aparținând minorităților naționale, diplomați. Cântecul coriștilor din comunitatea bucureșteană (dirijor - Bogdan Lifșin) ne-au întărit, o dată mai mult, încrederea în continuitatea iudaismului în România. Mesajele de felicitare adresate comunității noastre de președintele României, Traian Băsescu, de primul ministru, Călin Popescu Țăriceanu, de ministrul Lucrărilor Publice și Locuințelor, Laszlo Borbely, au fost citite de directorul Departamentului Relații-Imagine-Protocol, Edy Kupferberg. Au mai fost primite mesaje din partea secretarului de stat în M.A.E., Adrian Vierța, și a primarului Municipiului Dej, Ioan Ungur. E.S. Oren David a dat citire mesajului transmis de președintele Israelului, Shimon Peres, comunităților evreiești din Diaspora. Din predica festivă, rostită de tânărul Rabin Șlomo Rosen, despre Roș Hașana, ca Zi a Autodescoveririi, ne urmărește parabola despre măr și „stelele” sale lăuntrice; simbol al nevoii de căutare a ceea ce există mai bun în noi.

IULIA DELEANU

Le Shana Tova, Safta ve Saba!

De fiecare dată, de Roș Hașana vrem să ne simțim mai aproape de Dumnezeu și de oameni. Și nu numai noi, ci și prietenii noștri din comunitate, care vrem să începem noul an cu dreptul, în stil mare, să mergem la petreceri, sau să fim alături de familie, și să sperăm că noul an va fi mai bun ca cel care a trecut. Noi suntem foarte norocoși fiindcă îi avem pe cei dragi alături și la bine și la rău. Însă nu la fel sunt „bunicii” de la Căminul „Rosen”, pe care vârsta și boala îi țin la pat, care sunt singuri, departe de familie sau prieteni, și care mai au atât de puține bucurii de la viață. Așa că ne-am hotărât să începem Anul Nou mai puțin egoiști și, sponsorizați de F.C.E.R., cu „complicitatea” directorului Căminului „Rosen”, le-am făcut o surpriză „bunicuților”. Astfel, duminică, 9 septembrie, la 7 dimineața, ne-am apucat de făcut felicitări, cumpărături și, în final, pachetele pentru asistații de la cămin au fost gata: mere, mandarine, banane, kiwi, suc de portocale, ciocolată (din păcate, miere nu am găsit). La 11:30, un grup de zece voluntari (Andrei Glangher, Alexandra Ciuciulin, Mădălina Horhocea, Tony Softiuc, Mark Fischhoff, Silvia Simovici, Monica Lăzărescu, Silvan Horn, Adrian Urseanu), împreună cu Ati Gulyas și cu invitații-surpriză, Carla Mușat și soțul ei, Robert Olteanu, am ajuns la cămin. Mulțumiri speciale și șoferului, dl Lazăr, care ne-a ajutat și dânsul la făcutul pachetelor.

Mulțumim asistentei sociale Mirela-Cristina Calotă pentru ajutorul acordat la distribuirea pachetelor și la partea de logistică a „mini-concertului”, susținut de soprana Carla Mușat. Reziștii căminului s-au bucurat să-i revadă pe voluntari și să o audă pe Carla cântând.

Nu a fost un program greu de organizat, dar a fost un program ce a adus multă bucurie „bunicilor”; iar nouă, voluntarilor, ne-a reamintit cât de importanți sunt prietenii și familia în viața noastră.

Am vrea să precizăm că toți acești voluntari au fie serviciu, fie facultate, fie amândouă, și, cu toate acestea, au reușit să-și facă timp pentru o *mitvah*.

Însă astfel de acțiuni nu sunt suficiente pentru cei în vârstă, singuri, bolnavi; ei ar avea nevoie de prieteni care să-i scoată la o plimbare, cu care să stea de vorba, și care să-i viziteze cât de des posibil. Poate într-o zi chiar tu vei dori să participi la o astfel de acțiune, indiferent de orașul unde te afli, cu siguranță vei putea ajuta vârstnici evrei singuri, nevoiași și bolnavi.

Mulțumim F.C.E.R. pentru ajutorul financiar și sprijinul acordat, fără de care acțiunea aceasta ar fi rămas doar o idee bună. Mulțumim și prietenului nostru Ati, care, după program, a cinstit întregul echipaj de voluntari hămesiiți.

Iar voluntarilor, nu le putem spune decât să continue ce au început și să-i felicităm fiindcă știu ce înseamnă să fii om în adevăratul sens al cuvântului. „Shana Tova!”

Ing. MONICA LĂZĂRESCU
Ec. SILVIAN HORN

IOM KIPUR - dialogul cu Dumnezeu

În iudaism, Dumnezeu nu se află situat undeva, dincolo de percepția omului și de posibilitatea de a-l cunoaște, chiar dacă ne izbim de impedimentul imaterialității Sale. Nimic mai aproape de nevoia noastră de dialog cu Dumnezeu decât ziua de Iom Kipur. De Iom Kipur, trecutul nu mai e decât în noi, prezentul e-o clipă, viitorul - o necunoscută. Ziua Ispășirii, Ziua Iertării.

Facem fiecare *Teșuva*, în fața Aron Kodeș-ului deschis. Cum să faci *Teșuva*? La prima vedere, pare imposibil să intervii în trecut. Dar, dacă ai greșit, dacă suferi din pricina asta, dacă remușcările sunt sincere și adânci, atunci se produce purificarea, apropierea de Dumnezeu; tot ceea ce simțim de Iom Kipur. O zi unică, în care intrăm toți ascultând *Kol Nidrei*, chemarea străveche, cântecul răscolitor, care ne însoțește de la primii pași ai vieții, reamintindu-ne de toate cele (aparent) uitate în vâlmășagul existenței cotidiene. *Kol Nidrei* este mai mult decât un cântec, este o stare de spirit, o emoție a începutului de dialog cu Dumnezeu, stând de vorbă cu ceea ce avem mai bun în noi. *Al Het* - mărturisirea cu voce tare a greșelilor - nu înseamnă cât de tare te bați cu pumnii în piept, ci cât de tare o faci cu inima. Greșelile enumerate nu se referă nici una la Dumnezeu, ci la răul făcut față de părinți, de familie, de prieteni, de societate, într-un cuvânt. Dialogul cu Dumnezeu spunând *Izkor* - ruga de pomnire a celor dragi care nu mai sunt cu noi. Înaintea acestui moment, în care Templul Coral este totdeauna mai plin decât de obicei, Rabinul Șlomo Rosen a deslușit câteva dintre semnificațiile conceptului de *Teșuva*. Nucleul cuvântării a fost parabola despre Rabinul Zusia, bătrân, plângând. Întrebat de discipoli de ce plânge,

SUCOT - Sărbătoarea Corturilor, a culesului - a marcat momentul înseninării după zbcium. Au fost zile dulci de toamnă în care am stat în Suca, așa cum au stat strămoșii noștri, după ce au ieșit din robia egipteană. Din acest punct de vedere, Suca e un simbol al libertății. Suca reprezintă timpul preliminar în care foștii sclavi s-au pregătit să devină cetățeni ai unui stat suveran: Ereț Israel. Suca este și un mod de a spune că, indiferent de rang și avuție, suntem egali în fața lui Dumnezeu. Ne bucurăm de chihlimbarul ciorchinilor de struguri; bucurie estetică, fiindcă am împodobit cu ei tavanul cortului; bucurie olfactivă și gustativă. Dar, în același timp, bucurie spirituală, fiindcă în Suca primim, simbolic, „musafiri”: patriarhii, profeții, marii noștri cărturari. Îi primim cum se cuvine. De aceea „pereții” au fost ornamentați cu cele mai frumoase *parohet*-uri, măiestrit lucrate, tur de forță al comunității bucureștene. După serviciul religios din Templu, am fost invitați în Suca construită lângă Templu. Ne-au împărtășit bucuria prietenii ai noștri din conducerea Academiei Române, a Societăților Naționale de Televiziune și Radiodifuziune, a A.C.P.R.I., diplomați. Iudaismul

SUCOT - unitatea în diversitate a poporului evreu

inseamnă a gândi înainte de a da curs cerințelor elementare ale vieții. Iată de ce binecuvântăm pâinea și vinul. Anul acesta, semnificațiile centrale ale sărbătorii, ca și importanța de a ne simți bine împreună, au fost plătute deslușite de Rabinul Șlomo Rosen, care a dat glas sentimentului și la propriu: a cântat binecunoscutul „Yahad, yahad...”, alături de tinerii coriști care au însuflețit muzical serile de Sucot (dirijor - Bogdan Lifșin), dar și de numeroși evrei bucureșteni prezenți în Suca. Alocuțiunea președintelui F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, s-a centrat pe tema celor patru feluri de plante din Țara Sfântă, *Arba Minim* - palmier, mirt, salcie, etrog -, care simbolizează unitatea în diversitate a poporului evreu. Au fost seri în care tensiunii lăuntrice i-au urmat destinderea, voia bună, speranța lucidă. După *Hoșana Raba*, menită să ne readucă în suflete sentimentul că suntem trecători în această lume, după gravitatea zilei de *Šmini Ațeret*, în care am rostit, din nou, *Izkor*, am atins, prin *Simhat Tora*, zona sublimului. Am dansat cu Cartea nemuritoare, de la cel mai tânăr la cel mai vârstnic, semn al permanenței învățăturilor Torei și a poporului evreu. (I.D.)

Marele Rabin
MENACHEM
HACOHEN

Urmare din pag. 1 suferințele și neajunsurile și să ne dăruiască un an cu pace și înțelegere între oameni și popoare, un an al prosperității și bucuriei, un an în care să abunde momentele fericite și realizările.

Acestea sunt și gândurile pe care vi le transmit și eu, cu ocazia zilei de Roș Hașana. Permiteți-mi să vă adresez, în această zi, tradiționala urare de *Shana Tova* și fie voia lui Dumnezeu să fim cu toții înscrși și pecetluiti în Cartea Vieții! Un an bun tuturor!

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI LOCUINTELOR

Stimați Prieteni,

Îngăduiți-mi să vă adresez cele mai calde și sincere urări de sănătate și bucurii dumneavoastră și celor dragi.

Vă doresc să vă bucurați, în anul care vine, de toate lucrurile pe care vi le doriți: de pace, de tihna căminelor, de vești bune de la copiii aflați departe sau aproape de dumneavoastră și de viață lungă, de respectul, încrederea și înțelegerea celor din jur.

Vă doresc și le doresc tuturor cetățenilor acestei țări, ca bucuria celebrării diversității să ne facă să fim nu doar mai buni vecini, mai buni colegi, mai buni cetățeni, ci și mai buni europeni, mai buni locuitori ai satului global, în care pacea, renunțarea la intoleranță și respectul față de celălalt să ne ajute să găsim căile necesare pentru a depăși riscurile și a face față provocărilor unui viitor mai bun.

Ca părinte, ca om politic și, mai ales, în calitatea mea inalienabilă de cetățean, voi face tot ce pot pentru a contribui la succesul unei societăți democratice moderne, în care respectarea drepturilor omului să constituie o normă de bază, iar diversitatea să fie o sursă de prosperitate.

Sărbători fericite și un An Nou fericit.

Cu multă prețuire,

LASLO BORBELY

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Domnului dr. AUREL VAINER, președintele F.C.E.R.

Dragă domnule Președinte,

Cu ocazia Anului Nou Evreiesc - 5768, vă adresez calde și sincere urări de sănătate și succes în importanta activitate pe care o desfășurați în cadrul Comunității și vă doresc „Shana Tova!”.

Cu cele mai bune gânduri,

ADRIAN VIERIȚA, secretar de stat